

HOUTHEMS HUISVUIL

Rinus Suijkerbuijk

Wie tegenwoordig de grote vuilniswagens de zakken/bakken met groen en overig afval ziet ophalen, realiseert zich niet steeds dat het vroeger anders was. De evolutie van het vuilnis ophalen houdt de snelheid, waarmee de mensheid afval weet te produceren, nauwelijks bij. Zo ook in Houthem, waar een eeuw geleden niemand bedacht kon hebben welke gigantische hoeveelheden "troep" de gemeenschap zou kunnen produceren. Het weinige afval dat er was ging de mestvaalt op, wat niet rotte werd in de kachel opgestookt en het restant ging in een gat in de grond. Zuinig en efficiënt.

De gemeente Houthem bezat een gemeentelijke stortkuil, achter "het spoor" gelegen. Tot na de oorlog kon daar het door de gemeentelijke kantonniërs (o.a. Schoenmaekers, van den Broecke en Gelissen) verzamelde afval, als straatvuil, rioolkolksmurrie enz. gestort worden.

Burgerverzoek

Houthem was in de loop der jaren een toeristenoord geworden. De hoteliers genoten de voordelen van de vele gasten, maar er kleefden ook nadelen aan. Het afval werd een probleem, terwijl de gasten ongetwijfeld fantastische verhalen vertelden hoe er in de steden met het afvalprobleem werd omgesprongen. En in de steden werd dat om redenen van hygiëne door de overheid georganiseerd. Welaan, dan moest de vooruitstrevende gemeente Houthem dat ook maar eens gaan organiseren.

In april 1928 werd volgende verzoek door W. Paternotte, de eigenaar van hotel Cuijpers-Linssen, aan B en W gedaan:

"Hebben de eer de aandacht van Uw geacht College te vestigen op het volgende :

Aangezien de Houthemsche ingezetenen steeds voor het moeilijk vraagstuk staan "Hoe krijg ik geregeld het vuil en afval weg en welk vraagstuk steeds voor hen onoplosbaar blijft, waardoor steeds een ophoping van vuil achter de huizen doet ontstaan, die maanden blijven liggen, zijn wij zoo vrij tot UEd[ele] het volgende verzoek te richten, of het niet mogelijk zou kunnen zijn, om in de eerst volgende gemeenteraad dit feit te bespreken en te behandelen om deze moeilijkheid voor ieder inwonende van Houthem st. Gerlach, uit de weg te ruimen, hetwelk uit Hygienisch oogpunt beschouwd, zeer wenselijk zal zijn.

Een instelling van de gemeente Houthem om wekelijks of tweemaal in den maand een vuilniskar te laten rondgaan om het vuil bij de huizen en Hotels op te halen, zal door ieder ingezetenen met vreugde begroet worden en met genoegen tegemoet gezien. Door deze instelling zullen de vuilnishopen achter de huizen en op erven daarmede verdwijnen.

Houthem st. Gerlach gaat in alles vooruit, laten wij dan ook op Hygienisch gebied vooruit gaan.

Hopende dat het verzoek bij UEd[ele] en in de gemeenteraad veel bijval zal vinden en tot een gunstig resultaat zal kunnen leiden."

Paternotte had zich goed voorbereid en voegde een door ca. 35 sympathisanten ondertekende lijst bij.

Archief Houthem Inventarisnummer 1191

SEN
TE
ERNOTTE

Houthem St. Gerlach, den 16/1 1928

ONDERTEKENIGEN ~~der~~ Belanghebbenden
van bijgaand verzoek aan den Edelachtb. Heer Burgemeester
en Wethouders
te Houthem St. Gerlach

M ^r . Berns. J. P. M. L. 119	De Vande Meye L. 119
C. Eijss L. 119	H. Philipp L. 119
J. Walukab L. 119	M. M. L. 119
Ch. Pluimen L. 119	M. H. C. L. 119
E. Chabael L. 119	J. Philipp L. 119
Hub. Lodewick L. 119	H. L. L. 119
H. Frijns L. 119	W. P. L. 119
Van M. L. 119	Ch. L. 119
M. L. 119	Ch. L. 119
J. L. L. 119	Ch. L. 119
M. L. L. 119	Ch. L. 119
E. W. S. L. 119	Ch. L. 119
J. L. L. 119	Ch. L. 119
J. L. L. 119	Ch. L. 119
Hotel L. 119	Ch. L. 119
E. L. L. 119	Ch. L. 119

Houthem- St. Gerlach den 16/4 1928

ONDERTEKENINGEN der Belanghebbenden
van bijgaand verzoek aan den Edelachtb. Heer Burgemeester
en Wethouders
te Houthem st. Gerlach

Wed. Brouns J.P.H. Mevis	C 220	L. Vande Weijer	C 199
L. Cuijpers	C 219	H. Philippens	C 262
J. Walschot	C 233	[J.H.] Muller	D 263
A. Pluimen	C 237	M.H. van Caldenborgh.	D 270
E. Arbeel	C 238	J. Philippens	C 209
Hub Lodewick	C 242	H. Cenin-Looyen	B [127]
H. Frijs	C 243	M. A. Voncken	C 163
Herr [A.Ch.W.] Albert	C 225	Notermans	D 268
Mr Emil Neijs	C 224	J.H. Stijnen	D 280
Th. Delissen	D 269	[L.]J. van Doorn	D 300
J.W. Senden	D 266	A. Nève	D 301
E. VanderSmisen	C 183	F. Wakkers	C 204
P.A. Willems	C 186	Biesmeijer Avondvrede	C 203
Jos. Geuskens	C 189	A. Smeets-Brants	C 206
Hotel Sleijpen	C 190	A.C.H.J. Thirion	C 198
E. Ribbergh	C 244	A. Janssen enz. enz.	C 227

Gemeentelijke reactie

Slagvaardig en beredeneerd reageren B. en W. waarna, gedateerd 1 mei 1928, alle ondertekenaars van het verzoekschrift de vraag voorgelegd krijgen of zij in principe aan een vuilophaaldienst willen meebetalen (in 1928 mocht een burger blijkbaar daar zelf nog over meebeslissen!):

"Indien de Gemeenteraad mocht besluiten het noodige crediet te verleenen tot het doen ophalen van vuil, puin enz. langs de huizen der ingezetenen, zoo zal zulks moeten geschieden ten behoeve van alle inwoners dezer gemeente. Deze toch hebben allen gelijke rechten in

dit opzicht indien de kosten van dit werk uit de opbrengst der gewone belastingen zullen worden bestreden.

Het doen ophalen van huisvuil door de geheele gemeente zal echter groote kosten met zich mede brengen. Wij ramen deze voor een rondgang twee malen per week door de geheele gemeente, op minstens f. 1400,- per jaar.

Waar echter nog vele andere zaken als bij voorbeeld het stofvrij maken der wegen enz., welke van meer algemeen belang zijn en niet door particulieren ter hand genomen kunnen worden, in de eerstkomende jaren belangrijke geldelijke offers zullen vragen, zoo achten wij het niet gewenscht thans een gemeentelijken ophaaldienst in te stellen.

Wij zijn echter wel genegen het ophalen van huisvuil van gemeentewege te doen geschieden bij die personen, welke bereid zijn hun volle aandeel in de kosten van dien dienst zelf te betalen.

Gaarne vernamen wij of U in principe hiertoe genegen zijt.

Bij voldoende deelname zullen wij een kostenbegroting laten maken, waarna wij het juiste bedrag, dat ieder vooruit te betalen zal hebben, aan U kunnen opgeven”.

Reacties van de burgerij

Geconfronteerd met de mogelijkheid dat het ophalen van huisvuil hen ook geld zou kunnen gaan kosten, haken de meeste ondertekenaars (pijl)snel af:

- *heb het rekwest alleen ter wille van den persoon, die mij het ter teekening aanbood, ondertekend;*
- *het ophalen van vuil van gemeentewege is geen algemeen belang;*
- *bij dergelijk hoge kosten kan ik mijn mede-onderteekening niet handhaven;*
- *men kan beterkoop een overeenkomst met een daartoe bereid voerman maken;*
- *bijna alle inwoners hebben genoegzaam ruimte op hunne erven om afval tijdelijk op te slaan en alle deze ongerechtigheden in den kuil te storten;*
- *ik het huisvuil zelf zal verwijderen; er geen gebruik van zal maken enz.*

Velen achtten de kosten te hoog, komen met lagere becijferingen, vinden dat volstaan kan worden met minder ophaaldagen enz. Menig ondertekenaar reageert zelfs niet (of hun reacties zijn in het archief niet bewaard gebleven).

De heer Wakkers, die achter het spoor en het dichtste bij de stortkuil woont, oppert nog *“dat het nut van de circulaire hierin zou kunnen bestaan dat de kuil naar behooren werd gebruikt en de omliggende landerijen en ook de weg van scherven, glaswerk etc. verschoond zouden blijven.”*

En ook pastoor Ribbergh: *“Het particulier initiatief schijnt altijd economisch spaarzamer en voordeliger te kunnen werken dan het publieke, in casu het*

gemeentelijke" wijst op het straatvuil dat al wekenlang in hoopjes langs de Kerkweg ligt.

Dat de gemeente het stofvrij maken der wegen echter urgenter acht dan het vuilophalen kan hij billijken. [De gemeentelijke grindwegen zullen zeker in de zomer zeer stoffig zijn geweest, en in de winter modderig. Heel anders dan nu, waar zelfs de trottoirs bijna overal van tegels voorzien zijn.]

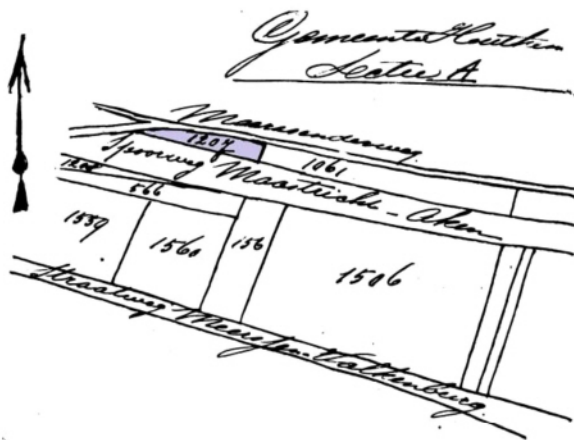
Slechts een drietal personen verklaren zich in principe bereid, hoewel zij ook nog *"een slag om de arm houden"*.

Resultaat van het burgerinitiatief

Bij schrijven van 19 juni 1928 (snel en efficiënt handelen op gemeentenivo) wordt de heren W. Paternotte, Dr. J.W. Cenin en P.H.M. Smeets medegedeeld dat *"slechts een drietal ingezetenen zich in principe bereid hebben verklaard om bij te dragen in de kosten van het ophalen van huisvuil, zoodat dienaangaande geen verdere stappen door het Gemeentebestuur gedaan zullen worden"*.

Het duurt dan tot 1932 voordat het ophalen van huisvuil, ditmaal voor het gehucht Broekhem, aan de orde komt. Burgemeester P. Hens voert daarover correspondentie met burgemeester P. Hens van de gemeente Valkenburg. Een man met twee petten. Dat moet dan dus gemakkelijk te regelen zijn! Dacht U?

Gemeentearchief Houthem Inventarisnummer 1188

Stortplaats Houthem